

Bölüm 6

Kitaplar ve Alıntılar

Atatürk'ü şahsen tanıyanların yazdıkları kitaplar

1937-38 YILLARINI YAZANLAR-YAZMAYANLAR

YAZARIN ADI	KİTABIN ADI	YAYIM TARİHİ
1. ATAY	ÇANKAYA	İLK 1952 - İKİNCİ 1968
2. SOYAK	*A'den HATIRALAR	İLK 1968 - İKİNCİ 1973
3. İNÖNÜ (Not: El yazısı ile kaleme alınmış. Bilgi Yayınevi 1987'de yayımladı)	A İLE MÜNASEBETLER	16. 2. 1939
4. ERDEN	İSMET İNÖNÜ	1952
5. BAYAR-KUTAY	Muhtelif	1950 hemen sonrası
6. BOZOK VE OĞLU	ANILAR	1985
7. ÖZALP VE OĞLU	A'TEN ANILAR	1992
8. KILIÇ ALİ	Üç kitap – Hatıralar vs	1955
9. URAN	HATIRALARIM	1959
10.US	1930-1950	1966
11.YALMAN	GÖRDÜKLERİM VS	1974
12.KARAOSMANOĞLU	POLİTİKADA 45 YIL	1968
13. BAŞAR (A.H.)	A İLE ÜÇ AY	1945
14. DERİN	ÇANKAYA ÖZEL KALEMİNİ...	1996
15. CEBESOY	SİYASİ HATIRALAR	1957
16. AYDEMİR (Ş.S.)	TEK ADAM – İKİNCİ ADAM	1963 - 66

* A = ATATÜRK

SORU: Bu kitaplar temel kaynak niteliğindedir. Atatürk'ü şahsen tanıyan yazarların bu kitapları neden ölümünden çok sonra, 1950'den hatta 27 Mayıs'tan sonra, yazılmış ve yayımlanmışlar?

Bu insanlar neden yıllarca susmuş?

Ve de 1938 yılında yazdıklarını unutmuşlar?

Örneğin, başta, Falih Rıfkı Atay?

Kemalizm ile ilgili diğer kitaplar

Kemalizm ile ilgili diğerk kitaplar

Türkiye İş Bankası 1981 yılında bir dizi Atatürk kitabı yayımladı. Bunlar arasında Türker Acaroğlu'nun derlediği Atatürk Kaynakçası'nın "K" harfi altında "Kemalizm" sözcüğü ile başlayan ve Türk yazarları tarafından kaleme alınmış altı yapıt var:

1. Suna Kili: "Kemalizm" (İngilizce) Robert Kolej Yayını 1969
2. Halkevleri ve Kemalist Devrimciler Birliği Ortak Yayını: "Kemalist Devrim Üzerine Denemeler - Teori-Uygulama" 1971
3. ODTÜ Sosyal Demokrasi Derneği Eğitim ve Araştırma Kurulu: "Kemalist Yeni Düzen" 1970
4. M. Tekinalp: "Kemalizm" 1936
5. İsmet Giritli: "Kemalizm" 1970
6. Vedat Nedim Tör: "Kemalizmin Dramı" 1979

Tekinalp kitabı hakkında kısa bir not Vedat Nedim Tör'den birkaç alıntı sunuyorum.

Suna Kili'nin "Sonuç" bölümünde ise şu ilginç "Sonuç" var: (çeviri)

Türkiye'nin karşılaştığı önemli sorunlardan biri, yani geleneksel sosyo-ekonomik yapıda olması gereken yenilik, özellikle 1930'lardan sonra Atatürk'ün dikkatini çekmeğe başladı. Bu konuda büyük çabalar harcanmasına karşın, sosyo-ekonomik yapıda önemli değişimler elde edilmedi.

Bunun en önemli nedenleri şunlardır:

Atatürk ne sosyo-ekonomik olaylardan tümenden haberliydi, ne de kendisine bu konularda yardımcı olacak, yeterli eğitim görmüş bir kadrosu vardı.

Ülke de bu alanda deneyimden yoksundu. Ancak en önemli nokta şudur: Atatürk, Türk modernleşmesi için sosyo-ekonomik değişimin gerekliliğine inanıyordu. Bu yüzden, bugün Türk siyasal gelişiminin en tartışmalı durumlarının sosyo-ekonomik sorunlarla ilgili oluşu rasgele değildir.

Kemalizm düşüngüsü (ideolojisi) kapalı modern bir Türk toplumunun oluşumuna değil, açık bir modern Türk toplumuna yöneliktir.

Atatürk devrimlerinin hem doğası hem Kemalizm düşüngüsü bu amaç doğrultusundadır. Türk Ulusal Bağımsızlık Hareketi, dünyada dah sonra

görülen ulusal bağımsızlık hareketleri için bir anlam taşır. Türkiye gerekli sosyo-ekonomik değişiklikler, kendi Anayasası'nın öngördüğü gibi, anayasal bir rejimde gerçekleştirebilirse, dünyaya, özellikle gelişen öteki ülkelere iyi bir örnek olacaktır. O zaman siyasal özgürlüğü elden çıkarmadan, hızlı bir ekonomik gelişim başlayabilir.

YORUM: Yukarıda altı çizili paragraf, S. Kili Şark Raporu'nu ve muhtemelen 4 Senelik 3 Numaralı Plan'ın içeriğini okumadığı için yanlış ve eksiktir. Atatürk ve Bayar ikilisi sosyo-ekonomik olaylardan S. Kili'nin deyiimi ile "haberli" olmanın ötesinde aynı zamanda sorunun çözümünü de bulmuşlardı.

İşte Atatürk'ün; yeni plan, millete vaat edilen hususlar, insanı yormayan aksine canlandıran güzel şeyler, memleketin menabii kuvvesini seferber ederek gerçekleştirin, dediği sosyo-ekonomik alanda gerçekleştirilecek büyük değişim idi. Bir tek köşeyazarlarından Muhittin Birgen olayın tam boyutunu yakalamış ve şöyle yazmıştı: (22 Eylül 1938 Son Posta Gazetesi)

Celal Bayar'ın üçüncü planı memlekette yeni ufuklar açıyor. Bu ufuklarda Türk milletine daha çok iş, daha çok istihsal, daha çok hareket imkanları görünüyor.

Sekiz sene sonra bu memleket tanınmayacak hale gelecektir.

Sekiz yıl sonra (1946) Türkiye'nin nüfusu 17 milyondan 19 milyona çıkacak, 1938 sabit fiyatları ile milli gelir 1 896 milyon lirtadan 1 400 milyon liraya düşecektir. Kişi başına gelir, 1938 yılının meyvelerinin toplandığı % 8 büyümenin sağlandığı 1939 yılında 114 Lira iken, 1946 yılında 74 Lira olacaktır. Yoksullaşma oranı, 1939'a göre, % 35'dir.

Bu ölçüde bir yoksullaşmayı 2 inci Dünya Savaşı ile açıklamak yanlıştır. Bu, bir zihniyet farkıdır. Kemalizm'in heyecanını duymayan, duyamayan, insanların İnönü-Saydam ekolünün, savaş şartlarının da eklenmesi ile, ülkeyi yoksulluğa mahkûm ettiğinin kanıtıdır. Belgesidir: Durdurulan 3 Nolu Plan!

KEMALİZM Kitaplarından Alıntılar:

1. “KEMALİZM”

Yahudi Kökenli İstanbullu Moiz Kohen (sonradan aldığı ad, Munis Tekinalp) “Kemalizm” adlı bir kitap yazmış ve yayımlamıştır.
Tarih: 1936 yılı - eylül öncesi.

1937-1938 yılları hakkında yayımlanmış ve Atatürk’ün hastalığı dışında bu iki yılı inceleyen kitap yoktur. Tüm kitaplarda bu konu, hastalığı dışında son iki yıl, geçirilmiştir.

Dolayısı ile Türk yazarları “Kemalizm”i Atatürk’ün son iki yılı dışında irdelemişlerdir. Zaten 27 Mayıs 1960’dan sonra artık Kemalizm yoktur, sol ideolojilerin ambalajı, kılıfı, şapkası olarak “Atatürkçülük” vardır. Bugün de aynı yöntem sürdürülmektedir. Öyle ki, Atatürkçü Düşünce Derneği’nin websitesinde Atatürk’ün son 3 yılı yoktur, hastalığı dışında. İnanmazsanız www.add.org.tr adresine girip “Hayatı” başlığı altında 1936-38 dönemimini inceleyin.

Tekinalp, 1961 yılına kadar yaşamıştır. Nedense o da (1954-57 CHP İstanbul milletvekili aday!) 1937-1938 parantezinde Kemalizm’i yeniden yazmak gereksinimini duymamıştır. Bu nedenle kitabı “eksiktir”.

Kkkkkk

2. “KEMALİZMİN DRAMI” Çağdaş Yayınlar 1979

Vedat Nedim TÖR, kayınpederim Şekip Engineri’inin umum müdürü idi. Kitaplarında kendisinden övgü ile bahsetmek nezaketini göstermiştir.

Daha sonra Yapı Kredi Bankası camiasına katıldı ve tanıştık. Saygı duyduğum prensip sahibi, disiplinli ve çok çalışkan bir aydın kişi idi.

Adalet Gazetesi’nde Biz Bize Benzeriz başlıklı köşeme bir mektup yazmıştı. Mektubunu köşemde yayımlamış ve nazik bir cevap vermiştim:

Türkiye KADRO’cuların farkında olmadan başlattıkları bir ‘devletçilik’ tartışmasını hala en kısır bir düzeyde sürdürerek, ayakkabı satın alır gibi teknoloji satın alıp hemen hiç bir ölçekte teknoloji üretmeyerek yetmiş Cent’e muhtaç düşmüştür.

Dileğimiz bundan sonra olup bitenleri ‘politik’ gözlüklerle değil, gerçekçi Kemalist bakış açısından değerlendirerek, gelişmeler karşısında heyecana kapılmadan, sağduyu ile hareket etmemiz ve denenmiş yolları tercih ederek vakit yitirmememizdir.

Genel bir değerlendirme yapıldığında, KADRO’nun başlattığı devletçilik tartışmasının yine KADROcular tarafından mesela ‘50li yıllarda samimi bir değerlendirmesinin yapılmamış olması bu hareketin en üzücü ve eksik yanıdır.

Gönül isterdi ki, Sayın Vedat Nedim TÖR bu aşamada (30 Kasım 1979) bu görevi benimsesin. Bunu yapmak istediği takdirde ADALET sayfalarını kendisine açacaktır. ¹

Aşağıda verdiğim alıntılar tipiktir. İlk iki alıntıya katılmak mümkün değil. Daha uzun olan son iki alıntıda ise hem gerçekleri hem de Kemalizm 1938 heyecanı var. Sonunda önerdiği “kemalist demokrasi sistemi” ise benim peşinde olduğum hedefin aynısı ve tıpkısı. Doğrularla yanlışları içiçe yaşadı rahmetli TÖR. Türkiye Komünist Partisi ilişkilerine girmek istemiyorum. Yaşamının en olgun döneminde yazdığı “Kemalizmin Dramı” ve ”Bir Ömür Böyle Geçti” adlı kitaplarında KADRO Dergisi’nin katı savunuculuğundan vaz geçmiş olmasını istedim. Hayatının spon gününe kadar KADRO’yu savunmaya devam etti.

¹ Bu satırları yazarken, 2 Temmuz 2001 (Saat 19:00) İMF’in yarınki toplantısının gündeminden Türkiye’nin çıkarıldığı haberi açıklandı. Adamlar “Ev ödevinizi yapmadınız. Para yok” diyivermişler. 1979 yılında 70 Cent’e muhtaçmışız. Bugün ise iflas ettik, tıpkı Osmanlı gibi. Hala kısır siyasi çekişmelerle birbirimizle boğuşuyoruz. İMF’den beklediğimiz para 1.5 milyar Dolar idi!

Alıntı 1 – Sf. 23:

Matbuat Umum Müdürlüğüm (6 Ekim 1933 – 6 Ekim 1937) esnasında, Ankara bir dev müknatıs gibi, dünya basın mümessillerini ve entellektüellerini çekiyordu. Hasta Adam'dan birdenbire taptaze ve bambaşka bir varlığın doğması merak konusu olmuştu. Dünyaca tanınmış gazete ve ergilerin müemessilleri ve ünlü yazarlar Ankara'ya hücum ediyorlardı. Atatürk'le İnönü'yle, Tevfik Rüştü'yle tanışıp görüşmek için can atıyorlardı...

Nedense Yabancı basın İktisat Vekili ve Başvekil Vekili Bayar ile görüşmek için can atmıyormuş?

Alıntı 2 - Sf. 43

'KADRO' yerli yabancı birçok çıkar zümrelerini tedirgin etmiştir. Aleyhimize sinsi bir kampanya açıldı ve en sonunda İmtiyaz Sahibimiz Yakup Kadri'yi bir 'Zoraki Diplomat' yaptırarak aramızdan ayırdılar. Biz de üçüncü yılını dolduran Kadro'yu kapattık.

Atatürk'ün Türkiye'sinde 'yerli-yabancı çıkar zümreleri' var. Bunlar öylesine güçlü ki, Atatürk'ün en yakın bakanlarından biri olan Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras'a baskı yapıyorlar. Ünlü yazar Yakup Kadri'yi zorla Tiran'a elçi olarak göndertiyorlar ki Kadro Dergisi kapansın. Atatürk de kukla zaar? Olup bitenleri seyrediyor, hernekadar Kadro Dergisi'ni içten içe onaylıyorsa da. Bir sonraki cümle şöyle:

Kadro'nun yapmak istediğini en iyi sezen de yine Atatürk olmuştu.

Atatürk 1933 yılında Kadro'ya başarı dilemişmiş...

Alıntı 3 - "Kemalizmin Dramı" Sf. 26

Ülkemde ve dünyada olup bitenlerin basıncı altında kapkara bir umutsuzluğa düştüğüm zamanlar, hep o 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak basan Adamı hatırlarım:

Dünya tarihinde hiç bir ölümlünün karşılaşmadığı en olumsuz, en umutsuz, en kötü, en karanlık koşullar ve durumlar karşısında serinkanlılığını hiç yitirmeden, kafasının içinde olgunlaşan planlarının doğrultusunda hiç irkilmeden, içinde yanan idealizm ateşini hiç soğutmadan, karşılaştığı bütün engelleri, tuzakları, direnmeleri bir bir

yıkıp, çökertip yılmadan, sürçmeden, dimdik ilerleyen Adamı düşünürüm.

Bu Adamı başka adamlardan ayırt eden, O'nu insanlık tarihi boyunca "Tek Adam" düzeyine yükselten işte bu hiç tükenip bitmeyen idealizm potansiyelidir.

Bu idealizm, planlı bir idealizmdir. Öyle gelişigüzel köksüz, kökensiz, hesapsız, kitapsız, gösterişçi, platonik, palavra idealizmi değildir.

Bu idealizm, öyle oy avcılığı, söz ebeliği, halk dalkavukluğu idealizmi de değildir.

Bu idealizm, toplumun yararı, kurtuluşu, kalkınması için yapılması gerekeni, bütün engelleri yıkarak gerçekleştirmeyi halk sevgisinin en doğal bir zorunluluğu sayan dobra dobra, erkekçe, gerçekçi bir lider idealizmidir.

Atatürk, halkın karşısında daima "yapılması gereken"i açıkça çırılçıplak söylemekten çekinmeyen gerçek halk dostu liderin en tipik, en eşsiz örneğidir.

Atatürk, politik hayatının hiç bir anında herhangi bir demagojik manevraya tenezzül etmedi. Gerçek lider, millet lehine ve yararına olan herşeyi önceden iyice saptar, açıkça söyler ve mertçe uygular. Onun için

Kemalist ideolojinin ve Kemalist demokrasinin en büyük düşmanı 'Demagoji'dir.²

Halkın hoşuna gideni, halkın doğru sandığını değil, halkın yararına olanı söylemek ve gerçekleştirmek için savaşmak Kemalist idealizmin ana şartıdır.

Atatürk, bütün devrimci hareketlerinde, çokluk, en yakın arkadaşları tarafından bile yalnız bırakıldı. Ona gerçekten inanandan çok, inanır gibi görünen dostları vardı. Hilafetin ilgasında, Cumhuriyetin ilanında, Latin harflerinin kabulünde, teokratik devlet prensibi yerine layik devlet prensibinin ikamesinde çokluk en yakın savaş arkadaşlarının bile karşısında buldu.

---

²

Bkz İsmet İnönü'nün 16 Şubat 1939 günü elyazısı ile yazdıkları

Hayatta iken yine en yakın savaş arkadaşlarının işbirliği ile yapmak istediği iki Batı modeli demokrasi denemesi derhal demagojik soysuzlaşmaya kurban gitti.

Her Batı modeli demokrasi denemesinde, partilerarası rekabet savaşı derhal oy avcılığı ile soysuzlaşmış ve Kemalist rejime karşı en sinsî darbe indirilmiştir. Sanki Atatürk çağı “dinsizlik çağı” imişmiş gibi.

Demokrasinin ³ ilk sloganı “milleti Ezan-ı Muhammediye kavuşturduk” oldu. Bu çığır da açılınca, bütün Kemalizmin ideolojik ilkeleri partiler arasında bir nevi “açık eksiltme”ye konuldu. Bu koşullar altında, partiler arasında yüksek düzeyde bir rekabet olanağı kalmadı. “Menfi seleksiyon” kanunu harekete geçerek “kötü”, “iyi”yi kovdu, “geri”, “ileri”yi ezdi. Kemalizmin çağdaş uygarlığın üstüne çıkmak ideali yerine geçmişin karanlıklarına doğru bir atılış, bir akış, partiler arası savaşa hakim oldu. Bu yüzden de bütün kurtuluş ve kurtuluş alanlarında boş yere çok vakit heba edildi.

Kemalizm, az gelişmiş bir memleketin, en kısa zamanda, hiç vakit, enerji, sermaye kaybetmeden kalkınması için milletçe el, iş ve gönül birliği yaparak planlı ve sistemli bir savaş idealizmidir. Böyle bir Kemalizm kavramı içinde siyasi partiler bu planın uygulanmasında bir ehliyet savaşı ve yarışına girişen idealist aydın öncü – topluluklardır.

19. yüzyılları olmayan milletlerin kurtuluş ve kalkınma ve özgür millet olma savaşlarının ideolojik sembolü olması gereken Kemalizm, Batı modeli parçalayıcı, bölücü, çıkarıcı bir demokrasi kopyası olamaz.

Buraya 1933 yılında Kadro dergisinde yayınladığım bir yazıyı aynen alıyorum:

“Her inkılap, yeni bir Devlet tipi yaratma ve kurma savaşıdır. Türk inkılabının bir şahsiyeti varsa, onun da kendine has bir Devlet ideali olmak gerektir.

Türk inkılabının bir şahsiyeti vardır.

İnkılabımız, bu şahsiliğini, tarihte oynadığı rolün eşsizliğinden alıyor:

Cihanda müstemlekeci ve müstemleke milletler tezaadının tasfiyesi çağını Türk inkılabı açmıştır.

O halde inkılap Türkiye'sinin Devleti, ne Fransız inkılabının doğurduğu bir Burjuva Devleti, ne de komünist inkılabının kurduğu bir Proletarya Devleti olabilir.

Yeni Türk Devleti, geri teknikli bir yarı sömürge milletinin, millet olarak hem iktisaden, hem siyaseten kurtuluşu davasının tarihte ilk mümessilidir. İnkılabımızın bu tarihteki tekliğine inanmayanlar var. Onu sadece bir Avrupalılaştırmak, yeni Fransız inkılabının doğurduğu Devlet tipi ve cemiyet şartlarına intibak etmek cehdi olarak telakki edenler var.

İşte bu telakki bizi taklitçiliğe götürüyor. İnkılabımızın şahsiyetini söndürüyor. Yaratma kabiliyetini körletiyor. Türk inkılabına has bir iktisat siyaseti, Türk inkılabına has bir terbiye sistemi, Türk inkılabına has bir matbuat cihazı, Türk inkılabına has bir sanat telakkisi, kısaca Türk inkılabının gaye ve mahiyetine göre bir Türk Cemiyeti kurmak cehdi yerine bunların Avrupa örneklerini taklitle yeltenmeleri baş gösteriyor.

Halbuki Avrupadan ancak metot ve teknik alabiliriz. Fakat siyaset, müessese, sistem, telakki, bunlar ancak Türk cemiyetinin toprak ve ikliminden doğabilir. Bunları Avrupa'dan Türkiye'ye ithale kalkışmak kutuplarda portakal yetiştirmeye özenmek kadar, boşuna ve manasız bir enerji israfı olur!"

Bu yazının üstünden geçen 45 yıla (1978) rağmen hala kızoğlankızlığını koruması, Kemalizmin çok acı ve çok acıklı bir talihsizliğidir. Gençliğin bunalımı bir idealizm boşluğundan doğuyor. Gençlik, heyecanlanma, şevklenme, inanıp bağlanma açlığını Kemalizm ideolojisiyle doyuramadığı içindir ki, çokluk hep sağlı sollu yabancı ideolojilere kaçıyor. Doğada olduğu gibi Toplumda da boşluklar dolar. Bu, hiç şaşmayan bir yasadır.

Onun için Kemalizmi bir törensel laf kalabalığı olmaktan kurtarıp, gençliği doyuracak nitelikte bir gerçek Kemalist ideoloji sistemi yaratmak zorunluğundayız.

Hep gençtik, biliriz, gençlik daima uçlara kaçar: En ileri veya en geri.

Onun için biz, Kemalizmi "en ileri" bir fikir sistemi olarak "kurmak" durumundaydık. İşte, burada bilimsel yaratıcı gücümüzün harekete geçmesi gerekirdi. Fakat, ne yazık ki, Atatürk'ün çağında olsun,

ölümünden sonra olsun, hatta 27 Mayıs'ta olsun bizim ulusal bilim yaratıcı gücümüz – bizim pek kısa ömürlü Kadro denememiz dışında, - Kemalizmin şanına yakışır bir çaba gösteremedi. Hep ithal malı fikir kırıntılarıyla yetindik ve hep Batı modeli bir demokrasiyi taklit etmeye yeltendik. Fakat, ne çare ki, bütün bu konfeksiyon malı anayasalar, seçim kanunları, milletimizin tarihsel yapısına uymadığı için de zaman zaman bir askeri maksatların müdahaleleri zorunluğu doğdu. Hala bu "intibaksızlık krizi"nin bunalımı içindeyiz.

Atatürk'ün kurduğu parti bile “ortanın solu” diye partiler yelpazesi içinde bir “sığıntı” hareket olmaya tenezzül etti. Ne demek ortanın solu? Demek ki, daha sol, yani daha ileri bir fikir sistemi varmış. İşte burada yanılıyoruz. Kemalizm, en ileri bir fikir sistemi diye gençliğe sunulan Marksizm 19. yüzyılın en ileri fikir sistemi idi ama, bugün için zaman aşımına uğramış demode bir kalıntıdır. (Bu cümlede ‘Kemalizm’ sözcüğüne anlam veremedim. Eksiklik olmalı? M.A.D.)

İşte, üniversitelerimizin bilimsel yaratıcı güçlerini harekete geçirerek Kemalizmin, bilhassa ulusal egemenliklerine kavuşmuş ve az gelişmişlikten kurtulmak savaşı içinde bulunan bütün milletler için Marksizmden de ileri olan dünya görüşünü, ideolojisini tedvin etmeleri gerekirdi. Böyle bir sistemde Batılı liberal rejimlerin başboşluğu, çıkar oyunları, plansızlığı yoktur. Sosyalist doktrinlerin 19. yüzyıl kalıntısı sınıf kavgasına dayanan cöngel ahlakı da yoktur. Komünist rejimlerin özgürlüğü inkar eden, insanı robotlaştıran terör ve korku ilkeliliği de yoktur.

Kemalist rejimin en büyük motor gücü “akıl” ve “sevgi”dir. Bu bakımdan, çağımız ideoloji yelpazesi içinde hiçbir rejim Kemalizm'den daha ileri, daha yapıcı, daha hümanist ve memleketimizin koşullarına daha uygun değildir.

Gençliğe bu inancı ve idealizmi verebildiğimiz gün o, artık hiçbir yabancı ideolojiye tenezzül etmeyecek ve içi az gelişmişlik utancından kurtulmanın büyük heyecanı ile yanarak kendisini planlı kalkınma savaşına adayacaktır.

Atatürk'ü törensel bir fikir olmaktan kurtarıp gerçek bir kurtuluş ve kalkınma yolunun en güçlü ideoloji ve idealizm kaynağı olarak değerlendirmek zorunluğu partilerüstü bir milli sorun haline gelmeden, Atatürk, kabrinde rahat uyumayacaktır.

Cumhuriyetin 50. yıldönümünün tadını bir türlü çıkaramadım. Şöyle bir içrahatlığı ile “Çok şükür, bu günlere de yetiştik...” diye derin bir oh çekemedim...

Nerde o onuncu yıldönümündeki coşku? O kabına sığamayıp? O umut dolu ileriye bakış? O büyük güven duygusu? O, daha güçlü yarınlara gitmenin verdiği iç rahatlığı? O zamanki bütün eksikliklerimize rağmen bir büyük devlet itibarı görmenin göğüs kabartıcı şerefi? O, yabancıları bile şaşırtan çağ açıcı büyük devrim gelişmeleri?

O, yepyeni bir vatan yaratmış olmanın anlatılmaz gururu?

Bunların hepsini, hepsini, batı modeli bir demokrasi uğruna harcadık. Şimdi, sıradan az gelişmiş bir memleket olduk.

O, tarihte hiçbir benzeri olmayan “bir defalığımızı” yitirdik.

Şimdi, öyle profesörlerimiz var ki, Milli Kurtuluş Savaşımızın “anti emperyalist” anlamını bile inkar ediyor. Ve onun sadece Yunanlı'lara karşı açılmış lokal bir savaş olduğunu iddia edebiliyor. Ört ki ölem...

Yine öyle profesörlerimiz var ki, Kemalizmin “nevi şahsına mahsus” yepyeni bir dünya görüşü, bir yarı – koloninin özgür ve egemen millet oluşu olayının tarihte ilk başarılı örneğine has bir fikir sistemi halinde işlenmesi gerekliliğine inanmıyor. Ört ki ölem...

Öyle parti liderlerimiz ⁴ var ki, 12 Kasım 1973 tarihli Hürriyet'ten aktardığım şu sözleri söyleyebiliyorlar:

“Memleket sarhoş masalarında hazırlanan kanunlarla idare edilmemelidir. Bugün en iyi öğrenciler İmam hatip Okullarında yetiştirilmektedir.”

“Manevi sahada yapacağımız köklü değişiklikler arasında milli kıyafetlere aykırı giyim tarzları yasaklanacaktır.”

“Hırsızlık yapan elin kesilmesi, kem gözle bakan gözün zayıf edilmesi gibi şeri hükümler iktidara gelince getirilecektir.”

“Hilafetin gelmesinin bir çok faydaları olabilir. Siyasi faydaları da. Ben illa gelsin iddiasında değilim ama millet isterse herşey olur.”

Ört ki, ölem ölem ölem...

Şimdi yine öyle üniversite öğrencilerimiz var ki: “Önce iman, üniversite müslüman” diye yürüyüşler yapıyorlar.

Yine ört ki ölem...

Oysa şimdi, bilim, teknik ve sanat alanlarında yetişmiş çok değerli uzmanlarımız var. Atatürk'ün sağlığında olduğu gibi bir “adam kıtlığı” içinde değiliz. O, ileriye gören, büyük adamın hayatında daima birinci sınıf yabancı uzmanlardan yararlanarak kurduğu bilim, teknik ve sanat örgütleri sayesinde kafa gücümüz, kafa potansiyelimiz bakımından artık hiç de “az gelişmiş” bir memleket sayılmayız. Fakat, bu değerli varlıklar, Batı modeli demokrasi oyununun sidik yarışına katılmaktan haklı olarak çekiniyorlar. Aşağının bayağısı bir oy avcılığı halinde soysuzlaşan seçim savaşlarının dışında kalmayı, yine haklı olarak tercih ediyorlar. Ve meydan, seçim dalaverelerinin kahramanlarına kalıyor.

Oysa, benim Berlin Üniversitesindeki sayın Profesörüm Werner Zombart, “Politika, ilmin hayata tatbiki olmalıdır” derdi. Nerde, nerde? Bizde politika, demagojinin hayata tatbiki halinde gittikçe soysuzlaşıyor. Bizde politikacı her işe burnunu sokar, her şeyden anlar, herşeyi bilir, her şey hakkında oy sahibidir ve parmağını kaldırır. Dış politika, iç politika, ekonomi, finans, eğitim, bayındırlık, endüstri, tarım, orman, sağlık, kültür, sanat, herşeye, herşeye karışır. Yalnız birşeye karışmaz: askerinin işine... Neden? Çünkü, “biz asker işinden anlamayız” derler.

Askerlerin bir Genelkurmayı vardır. Bu örgüt, bütün dünyadaki savaş teknolojisinin geçirdiği gelişimleri titizlikle izler. Bilmediğini öğrenmek için uzmanlar çağırır, uzmanlaşmaları için öğrenciler gönderir. Kısaca askeri genelkurmayımız savaş teknolojisi ile savaş bilimiyle “a la hanteur”dür. Milli Müdafaa'nın milyonluk bütçeleri meclise geldiği zaman sayın mebuslarımızdan “orduya selam”dan başka ses çıkmaz.

Hiç bir milletvekili kalkıp da “Uçaksavar merkezleri neden buraya konmuş da şuraya konmamış?” veyahut “Neden şu tip tank alınmış da bu tip tank alınmamış...” gibi çizmeden yukarı sorular sormak cüretinde bulunmaz, bulunamaz.

Eğer, bugün Cumhuriyetin 50. yılında, hala ve hala yeryüzündeki az gelişmiş milletlerin aşağıdan beşincisi olmak utancı içindeyse, bunun tek ve son nedeni, siyasete ilmi hakim kılamamış ve bu yüzden yıllardan beri bir çok zaman, sermaye ve emek israf etmiş olmamızdır.

Başbakanlığa bağlı bir kapıkulu organı değil de partiler üstü, yerli ve yabancı 1. sınıf uzmanlardan kurulu özerk bir sivil genelkurmayımız olmadıkça ve seçimlerde partilerarası rekabet “İş başına biz gelirsek, Planı en iyi biz uygulayacağız.” şeklinde bugünkü demagojik menfi seleksiyonu müsbet bir ehliyet savaşı haline yükseltmedikçe bu çıkmazdan kurtulmamıza imkan yoktur.

Bunun Batı modeli demokrasilerde bir örneğini arayanlar boşuna zahmet ederler. Çünkü, gerçekten “biz yalnız, bize benzeriz”. Yani bir yarı koloni milletinin bütün bir emperyalist koalisyona karşı eşsiz Milli Kurtuluş Savaşını verdikten sonra “ilk müstakil millet” olma olayını Lozan’da tarihe tescil ettirmiş, hilafetin, saltanatın ilgası, teokratik devlet sisteminden laik devlet sistemine geçişi, müslüman kadınının özgürlüğüne ve eşitliğine kavuşturulması, harf devrimi, kıyafet devrimi gibi rüyamızda görsek inanmayacağımız bir takım devrimlerin birer “sehli mümteni” halinde gerçekleştirilmiş ve fakat hala nüfusunun % 60’ı okuma yazma bilmeyen, çeşitli iç ve dış sağlıklı sollu tahriklerin cirit oynadığı bir memleketin sırtında batı modeli demokrasi, konfeksiyon malı bir elbise gibi sırtmaktadır.

Bilimsel yaratıcı gücümüzü kullanıp bize has bir

“Kemalist demokrasi sistemi”

yaratmak zorundayız.

Bunu da şimdiye kadar beceremediğimiz için yine ört ki ölem...

Vedat Nedim TÖR bu yazıyı 1973 yılı sonlarında kaleme almış.

Aradan nerdeyse 30 yıl geçmiş, ben de hemen hemen aynı şeyleri söylüyorum: Kemal-demokrat bir TÜRKİYE.

2001 yılında Türkiye’de ne Kemalizm var ne de demokrasi.

Bol bol borç var. Faiz var. Yoksulluk var. Umutsuzluk var.

Olmayan ise 1938 Türkiye’si’nin ruhu ve heyecanı.

Bu ruh kelimesi benim için çok önemli. 1992 yılında Azerbaycan’ın güneyinde kolhozları geziyordum. Bir kadın asker oğlunu savaşa gönderiyordu, Karabağ’a. Ben de anne oğulu kucaklaşırken seyrediyordum. Anne bana döndü ve “Birkaç

günlüğüne eve geldi. Onu ruhlandırdım. Şimdi daha güçlü olarak dönüyor savaşa” dedi.

İşte o büyük Adam, Atatürk, 18 milyon Türk vatandaşını olabildiğince ruhlandırmıştı 1938 yılında.

Ruhlandırmanın ham maddesi de ‘4 Senelik 3 Numaralı Plan’ idi.

2001 yılının ortasında Türkiye ruhsuz ve heyecansız. Bugün “moralsız” diyoruz. 1938 yılında ‘ruh’ derlermiş!

Kkkkk

SONSÖZLER

4 SENELİK 3 NUMARALI PLAN HAKKINDA YANLIŞLAR – KASITLI YANILTMALAR

1. Prof Afetinan:

“TÜRKİYE CUMHURİYETİ’NDE EKONOMİ”

Yıl 1938. Ekim ayı. (27 Ekim 1938) Cumhurbaşkanı M. Kemal Atatürk hasta.

Türkiye’de Cumhuriyet rejiminin 15 inci yılını kutlayacağız. Başbakan ve Bakanlardan bazıları Atatürk’e Büyük Millet Meclisi’nde vereceği nutuk için hükümetin hazırladığı bilgileri not halinde getirmişlerdir. Kendisi bunları okutuyor ve dinliyor. Sorular soruyor. Şu sözlerini çok iyi hatırlıyorum:

Devletler bir ikinci Dünya savaşına hazırlanıyor. Biz bu durumda iki konuya çok önem vermeliyiz. Biri, doğu ve batı yakın komşularımızla olduğu gibi diğer devletlerle kurduğumuz ittifakları kuvvetlendirmek, ikincisi ise yurdumuzun ekonomik durumunu geliştirmek ve bu bakımdan ekonomi planlarımızı aksatmadan uygulamak.”

Mecliste vereceği nutku Atatürk hasta yatağında yazıyor, fakat 1 Kasım 1938 TBMM’de kendisi adına Başbakan Celal Bayar okuyor. Nutkun yarısı ekonomik meseleleri ilgilendirmektedir.

Nutukta, devletin ekonomik alanda yapıcı ve yaptırıcı prensiple hareket ettiğini kaydettikten sonra tarım işlerine öncelik tanınmanın ciddi incelemelere dayanan bir tarım politikası ile sağlanabileceği üzerinde durulmaktadır.

Özellikle Cumhuriyet’in 15 inci yılında planlı tarım ve köy kalkınmasına, daha çok önem verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Üretim, maden işleri ve sanayileşmenin planlara göre gelişmekte olduğuna işaret edildikten sonra, yol ve köprülerin yapılan ve işletmeye açılanların hesabını vermektedir.

Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı’nda öngörülen işlerin ve tesislerin bitmek üzere olduğu ve Dış Ticaretin milli menfaatlerimize uygun yürütüldüğü açıklanmaktadır.

Cumhuriyet Hükümeti'nin maliyesinde gerçeğe dayanan denk bütçe, sağlam ödeme, vergi sistemlerini yükümlüden yana düzeltmek, azaltmak ve milli paranın istikrarını korumak prensiplerine göre hareket edildiği TBMM'ne bildirilmektedir.

İmza: Prof Dr Afetinan

Tarih: Ağustos 1971

Kaynak Türk Tarih Kurumu: (Sf. 7)

“Devletçilik İlkesi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Birinci Sanayi Planı 1933”

Yukarıda ekler bölümünde tamamını verdiğim bu konuşmanın Afetinan'ın değindiği şu cümleden ???????

“Birinci Beş Yıllık Sanayi Planımız başarıyla bitmek üzeredir.” hemen sonra çerçeve içine aldığım şu cümleler vardır:

“Buna ek olarak Üç Yıllık bir maden işletme programı planlanmış ve uygulamasına başlanmıştır. Bu üç yıllık maden programının büyük bir kısmını içine almak ve şeker sanayişini de geliştirmek suretiyle makine, kimya, gıda maddeleri, toprak ve su ürünleri, ev yakacak sanayii ile liman inşasını ve taşıt araçlarının çoğaltılmasını ve deniz işleri için duyduğumuz ihtiyaçları tümüyle kapsayan

dört yıllık üç sayılı yeni bir program yapılmış yayımlanmıştır.

“Bu plan için sarfolunacak paranın 85-90 milyon lira arasında olacağı sanılmaktadır. Buna ait kredinin sağlanmış olduğu bilinmektedir.

“Memleket için yaralarlı olan her teşebbüsü yüksek bir vatanseverlik duygusuyla destekleyen ve koruyan değerli Kamutay'ın bu plana da yardımcı olacağından şüphe etmiyorum.”

Nedense altı çizili bu cümleleri görmezlikten gelen Prof Afetinan, iki yıl sonra “Türkiye Cumhuriyeti'nin İkinci Sanayi Planı 1936” başlığı ile Türk Tarih Kurumu tarafından yayımlanan başka bir kitaba önsöz yazacak, adını vermeden⁵ Başbakan Bayar'ın 17 Eylül 1938'de Atatürk'e “4 Senelik 3 Numaralı Planı”

⁵ Aslında, adı geçen Önsöz'de Prof İnan, “İkinci Beş Yıllık İktisadi Plan” diyor, Bayar'ın 17 Eylül 1938 günü Atatürk'e arz ettiği plan hakkında. Bu tanımlama, Önsöz yazdığı kitabın adı, “T.C.'nin İkinci Sanayi Planı – 1936” ile uyumlu ama yanlış.

arz ettiğini anlatacak, Atatürk'ün Bayar gittikten sonra kendisine (Afetinan'a) o gün onayladığı yeni planı kastederek,

“Ekonomik plan gecikilmeden tatbik mevkiine konulmalıdır”

dediğini hatırlayacak ancak planları birbirine karıştırarak 1936 yılında hazırlanan proje demetinin yanlış olarak “İkinci Sanayi Planı” başlığı altında yayımlanmasına; yazdığı önsöz ile katkıda bulunacaktı, 12 Temmuz 1973.

Ben tam bir yıldır, Türk Tarih Kurumu'na 1973 yılında bir yanlışlık yapmış olduklarını ve Atatürk'ün adına bu yanlışlığın düzeltmeleri gerektiğini hatırlatıyorum ve aynı cevabı alıyorum: “Hocamız konuyu inceliyor”.

Kim hoca? Neden bu kadar uzun sürüyor? Cevapsız kalan sorular.

1936 projeler demeti İktisat Vekili Bayar'ın başkanlığında yapılan, bir hafta süren (Ocak 1936), ayrıntılı bir çalışma. Şüphesiz değerli bir çalışma.

Ancak “4 Senelik 3 Numaralı Plan”; Atatürk'ün 10 Kasım 1937 gecesini “milleme vaat ettiğim yepyeni program” dediği, Atatürk'ü heyecanlandıran, “ülkenin kuvvet kaynaklarını seferber ederek gerçekleştirin bu planı” diye bahsettiği ve son olarak, Falih Rıfkı Atay'ın “Kemalist Türkiye'nin her taraflı inkişafını” sağlayacak, dediği bir plan. 1936 çalışmasından farklı. İçinde “yepyeni” unsurlar var.

Ne yazık ki Prof İnan bu çok önemli ayrıntıyı ya unutmuş, ya da unutmak istemiş. Oysa 17 Eylül 1938 gününün bire bire şahidi.

2. Doğan Avcıoğlu – Papuı Muştası

İleri Dergisi Sayı 2 Sf. 74

*Özel girişimin öncülüğünde kalkınma olmayacağına inanılır.
Ekonomi Bakanı Bayar, ‘En az 200 sene beklemeye niyetimiz yok’ der.
İlk beş yıllık plan, özel girişime bir ağırlık tanımaz.*

24 Nisan 1981 tarihli Tercüman’daki açıklamasına göre, Bayar ikinci planı, ölüm döşegindeyken Atatürk’e sunar.

Birlikte incelerler.

Atatürk planı yetersiz bulur.

En kısa sürede temel sanayilerin kurulmasını sağlayacak kapsamlı bir plan hazırlanmasını ister.

Memleketin tüm kaynaklarının hızla seferber edilmesi direktifini verir.

Eğilim, kapitalizmden uzaklaşma doğrutusundadır.

24 Nisan 1981 tarihli Tercüman gazetesinde Bayar ile yapılan söyleşinin tamamı aşağıda verilmiştir.

CELAL BAYAR, ATATÜRK’ÜN “DEVLETÇİLİK” ANLAYIŞINI AÇIKLIYOR:

“Bizim devletçiliğimiz sosyalizm ve liberalizmle alakalı değildir.”

Atatürk komünizmi hatta sosyalizmi reddeder

Başvekilken hazırladığım 3 senelik programı, kendilerine sunmuştum, “BEĞENDİM” dedi ve ilave etti:

“MEMLEKETİN MENABİİ KUVVESİNİ SEFERBER ETMELİDİR”

Bu, memleketin heyeti umumiyesinin işin içine girmesi demektir. Son vasiyeti de işte budur. Sayın İnönü ile Atatürk, devletçilik meselesinde tam mutabakat halinde değillerdi....

Tercüman'daki söyleşi şöyle devam ediyor:

Soru 1: Atatürk'ün 100. doğum yıldönümü münasebetiyle çeşitli yayın ve konferanslar yapılıyor. Bu arada Atatürk'ün devletçilik anlayışı ve politikası da tartışılan konular arasında. O zamanların siyasi ve ekonomik fikir hayatında etkili olmuş KADRO Dergisi de karar aynen yayımlandı. Atatürk'ün yakın mesai arkadaşı ve ekonomi politikasının en yüksek mevkiilerdeki tatbikatçısı olarak O'nun devletçilik anlayışı ve politikası hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

CEVAP 1: Atatürk özel ve kamu sektörü diye tefrik etmezdi. Hepsini aynı ehemmiyette görürdü. Onun için “memleketin umumi iktisadiyatı” vardı ve mühim olan yapmak ve yaptırmaktı.

Atatürk sosyalist değildi, kendisi beyanatında reddeder ve ilave eder: ***“18.,19. Asırda moda olan sosyalizm ve liberalizme bağlı değiliz. Türkiye geri kalmıştır, medeni memleketlerde aramızdaki mesafe artmıştır, onun için biz kendi ihtiyaçlarımızı esas alarak, kaybolmuş zaman ve mesafeyi kısa zamanda kapatmalıyız.”*** Mesela İzmir Fuarının açılışını yapacağım orada usulen iktisat vekili sıfatıyla nutuk söylemekliğim lazım geliyordu, onu ya başvekil yapar ya da iktisat vekili. İsmet Paşa gidemeyeceğini söyledi ve benim gitmemi istedi. Tabii ki arzularını yerine getirdim. Atatürk'e vedaya gittim ve hemen de kendisine bu defaki nutkum hazır değildir dedim (Ben esasında irticalen konuşurum.)

Sizin devletçilik hakkındaki ifadelerinizi, nazariyelerinizi orada anladığım gibi anlatacağım dedim.

“Yazdın mı?” dedi.

Hayır yazmadım, ama kafamda olanları kafı görüyorum ve muvaffak olacağıma da inanıyorum, dedim.

“Yazalım burada” dedi.

Halbuki vapuru kaçırma durumu vardı. Vapuru kaçıracağım demek tuhaf olurdu.

İtimat edin bana. Tamamen ifade ederim, dedim.

“Pekala” dedi ve veda ettim elini öptüm.

Gittim, nutkumu söyledim. Bitirdim. Otelde beni telgrafhaneye çağırdılar, o vakit telefon yoktu. Atatürk’le telgraf başında karşılaştım.

“Nutkunu söyledin mi?” dedi.

Söyledim.

“Devletçilikten bahsettin mi?”

Ettim.

“Nutkunu ilan ettin mi?”

Etmedim, şimdi oteldeyim matbuata vereceğim. “Öyle ise yalnız fıkrayı okuyunuz” dedi, okudum. İçinden yalnız bir – iki kelimeyi değiştirdi. Değiştirmesede olurdu. Çünkü, kelimeler esasa taallük etmiyordu. Yalnız ifade değişiyordu. Allah muvaffak etsin, ilan et” dedi. Böylelikle birisine ben vasıta oldum. Atatürk orda diyordu ki: “Bizim devletçiliğimiz 18. ve 19. asırlarda moda olan sosyalizm ve liberalizm gibi esaslarla alakalı değildir.” Bu tip görüşleri bir defada bıçak gibi kesiyordu. Onun için Atatürk liberalizme veya sosyalizme temayüt etti veyahut belirli bir dönemde uyguladı demek yanlıştır.

Atatürk’ün devletçiliği hiçbir zaman bildiğimiz sosyalistlerin, Sovyetlerin yani komünistlerin devletçiliğine benzemez.

Soru 2: İsmet Paşa ile Atatürk’ün devletçilik görüşleri arasında fark var mıydı?

Cevap 2: Sayın İsmet İnönü ile Atatürk bu devletçilik meselesinde tam mutabakat halinde değillerdi.

Soru 3: Atatürk’ün devletçilik politikasının uygulanmasında ne gibi tecrübeleriniz oldu?

Cevap 3: Daha evvel de söylediğim gibi Atatürk komünizmi hatta sosyalizmi reddeder ve vefatı sıralarında ben bir üç senelik program hazırladım. O sıralarda başvekildim. Kendisine hasta yatağında bu programı izah ettim. Doktorlar görüşmemizi istemediler, hakikaten komaya yakın bir hali vardı. Fakat herşeyi hazırlamıştım. Onun emrini almadan ilan edersek kendisine ayıp olur ve üzülmüzdü. Onun için bir şekil

bulmak mecburiyetinde idim. Doktorlarla anlaştım, onbeş dakika görüşme izni aldım. Haber gönderdiğim vakit kendisine yeni bir program arzedeceğim diye çok sevinmiş, yatağının şeklini değiştirmiş. Mesela baş tarafını denizden ziya gelir şekilde değiştirmiş, beni de ayak tarafına oturtmuştu ki, izahat verdiğim zaman yüzümü görsün ve iyi anlasın diye. Bu kadar hazırlanmış çok büyük adamdı. Bir belediyenin bir mahalleye ampul koyduğunu duysa, ondan zevk alırdı: O kadar iktisadi meselelere kendisini vermişti.

Ben 15 dakika için zor izin alabilmişim doktorlardan. Atatürk'ü yormayacaktım. O fikirle konuşmaya başladım. Baktım ki ben izahat verdikçe hayatıyeti artıyor, arzu gösteriyor ve memnun oluyor. Bununla benim vereceğim fazla izahattan dolayı sıhhat itibariyle kaybedeceklerine inanmadım. Ve bilakis moral üzerinde yardımcı olacağını anladım. Bunu, onun bu işlere çok önem verdiğinin delili olarak söylüyorum.

Devam ettim, konuşmam 15 dakikayı geçti, 20'yi ⁶ buldu. Atatürk'ün Katibi Umumisi Hasan Rıza Bey içeriye girdi, ben doktorların haber gönderdiğini anladım. Atatürk de anlamıştı.

“Otur Hasan Rıza, bak dinle Bayar'ı, ne güzel şeyler söylüyor. İnsanı yormuyor, bilakis hayat veriyor” dedi.

*Ben de bu fırsattan istifade konuşuyorum. Anlatmam bitince, “**Bu kadardır**” dedim, hazırladığım program 3 senelikti ve iki – üç meseleyi ele almıştım. Bu birinci beş senelik plan kadar şümüllü değildi. Bitince “**Beğendim**” dedi, teşekkür etti. “Yalnız bir şey dikkatimi çekti” diye ilave etti.*

“Meseleyi anlatıyorsun, bunun mali ciheti temin olunmuştur, diyorsun ve diğer meseleye geçiyorsun, onu da anlattıktan sonra aynı şeyi tekrar ediyorsun. Demek ki bu mali ciheti temin olunmuştur, fikrine çok bağlısınız.

Vaziyet öyle değildir. Çok süratli hareket etmek mecburiyetindeyiz.” dedi. Devlet mi yapsın, millet mi yapsın? Devletle beraber millet mi yapsın? Suallerine karşı fikrini açık ve sarıh olarak orada söyledi. Aynen kullandığı kelimeleri de hiç unutmam: “Memleketin menabil kuvvesini seferber etmelidir, bir an evvel memleketin organizasyonu temin edilmelidir.” Böyle olunca artık devlet mi, özel teşebbüs mü, tartışması

⁶ Bu söyleşide Bayar 97 yaşındadır. Bazı hususları yanlış hatırlıyor. Atatürk'ün yanında 70 dakika kalmış. Plan 4 senelikti. Çok kapsamlıydı.

kalmıyor. Memleketin umumiyesi giriyor işin içine, son vasiyeti işte budur.

Atatürk çok uzak görüşlü idi. Atatürk, Hitlerin bir harp çıkaracağına inanmıştı. Nitekim öyle oldu. Atatürk ölür ölmez malum olan İkinci Cihan Harbi başladı. Atatürk şuna inanmıştı: Hitler eğer muvaffak olursa sanayileşmemiş memleketlerde sanayi in kurulmasına müsaade etmez. O iktidar olursa sanayi in kurulmasını meneder ve bu memleketleri iptidai madde yetiştiren iptidai memleketler halinde bırakır ve biz de o sınıfın içine düşeriz. Binaenaleyh bu muharebe neticelenmeden evvel hiç olmazsa en esaslı noktalarımızı sanayi bakımından tamamlamalıyız. Yani bu işin gerekçesi menabii kuvvenin seferber edilmesi. Temin olunmuştur filan yok. Seferberlik edelim. En son sözleri bu yoldadır.

1935 İzmir Fuarının açılışı münasebetiyle o zaman iktisat vekili olan Celal Bayar'ın nutkundan:

“Türkiye'nin tatbik ettiği devletçilik sistemi 19. asırdan beri sosyalizm nazariyatçılarının ileri sürdükleri fikirlerden alınarak tercüme edilmiş bir sistem değildir. Bu, Türkiye'nin ihtiyaçlarında doğan Türkiye'ye has bir sistemdir.

Devletçiliğin bizce manası şudur:

Fertlerin hususi faaliyetlerini esas tutmak fakat büyük bir milletin ve geniş bir memleketin ihtiyaçlarını ve birçok şeylerin yapılmadığını gözönünde tutarak memleket iktisadiyatını devletin eline almak.”

Doğan Avcıoğlu yalancı idi! Bilinçli olarak okuyucusunu, vatandaşını dezinforma ederdi. KGB yöntemlerindedir.

Yukarıda verdiğim Tercüman Söyleşisini okumayan, yada hatırlamayan, birisi Avcıoğluna kolaylıkla inanabilir ve Atatürk'ün adeta vasiyeti olan bu plan hakkında olumsuz düşünebilir.

Üstelik yalanı öyle ustaca üretiyor ki, şahit diye de Bayar'I gösteriyor. Nasıl olsa sağıcılar aptal ve tembeldir, kim kalkıp da arşivlerden Tercüman'ı arayacak ve gerçeği bulacak. Hem balsa bile kim bunu kendine derd edinecek ve peşinden koşacak?

İşte tipik Avcıoğlu mantığı – tıpkı Hasan Cemal'in “Kimse Kızmasın Kendimi Yazdım” adlı kitabında anlattıkları gibi.

Atatürk planı çok beğenmiş ve bir seferberlik yaklaşımı ile gerçekleştirilmesini istemiş, Yüce Meclis'e de Plan'a yardımcı olması görevini vermişti. Plan'ı "tehir edenler" o yatırımlardan "safınazar edenler" Kemalizm'den ilk uzaklaşanlardır.

3. Prof Dr Suna Kili'den iki alıntı:

1 - "Atatürk ne sosyo-ekonomik olaylardan tümden haberliydi, ne de kendisine bu konularda yardımcı olacak, yeterli eğitim görmüş bir kadrosu vardı."

"Kemalizm" (1969) adlı İngilizce kitaptan çeviri.

Kaynak: "Açıklamalı Atatürk Kaynakçası II Sh 763 T. İş Bankası Yayını

2 - "Atatürkçülük, herhangi bir sınıfın egemenliğini reddeden, ılımlı toplumculuğu öngören, her türlü sömürüye karşı bir dünya görüşüdür...Bütün halkın kayıtsız koşulsuz egemen olduğu düzeni benimser."

*"Bu görüşü Atatürk 1 Kasım 1937'de Meclis'te yaptığı **bir** konuşmayla şöyle vurgular:*

"Elinizdeki izlencenin içeriği yalnız bir kısım yurttaşla ilgilenmeyi engeller."

"Biz bütün Türk ulusunun emrindeyiz."

Yazar dipnotta bu alıntının kaynağını göstermiştir: "Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri I Sf. 405

Atatürk'ün 1 Kasım 1937 TBMM Açış Nutku, açış nutukları arasında en uzun olanı ve TBMM'deki son konuşmasıdır. Bu konuşma heyecan doludur. Atatürk bu konuşmasında TBMM'ne ve yeni Hükümete çok önemli sosyo-ekonomik hedefler koymuştur. Yeni bir planın hazırlanmasının gerektiğini belirtmiştir.

Eğer Sn Kili, alıntı yaptığı bu konuşmayı okumuş olsa idi, hem bu önemli konuşmadan "bir konuşma" diye bahsetmez hem de birinci maddedeki görüşü savunmazdı.

Değindiği iki cümleye gelince. Atatürk'ün orijinal cümleleri şunlardır:

“Elimizdeki programın ruhu, bizi yalnız bir kısım vatandaşlarla alakalı kalmaktan meneder.

“Biz, bütün Türk milletinin hamidiyiz.” ??????

“Programın ruhu” ile “izlencenin içeriği” çok farklı kavramlardır. Atatürk’ün kullandığı sözcük “ruh”tur. O ruh ile 1937-38 yıllarında sosyo-ekonomik alanda çok önemli gelişmeler kaydetmiştir, 15 yaşındaki genç Türkiye Cumhuriyeti.

Ben çeviri hatasının Söylev ve Demeçleri yayımlayan Atatürk Araştırma Merkezi’nden kaynaklandığını düşünerek yetkilileri aradım. Söylev ve Demeçler’de Atatürk’ün Türkçesinin değiştirilmediğini, çevirinin Sn Kili tarafından yapılmış olacağını öğrendim. Ayrıca “hami” sözcüğünün karşılığının da “gözeten-koruyan kişi” olduğunu belirtmek istiyorum.

İngiltere Büyükelçisi Sir Percy Loraine'in Gizli telgrafı'ndan:

Kemal Atatürk yapılması gerektiğine inandığı şeyleri korkusuzca yerine getirmekten asla vazgeçmemiştir. Hastalığının şiddetlendiği anlarda ölüme çok yakınlaşmış olsa bile, korku asla ne yüreğine ne beynine yerleşmeyi başarabilmişti.

O, Türk Milleti'ne hizmet ederken öldü. Ölüm bile büyük zaferini ondan çalmayı başaramamıştır

Percy Loraine – 25 Kasım 1938

1938 yılında kaleme alınmış bu telgrafta, Atatürk'ün için “1938 yılında, ölüme çok yaklaştığında bile inandığı şeyleri korkusuzca yerine getirmekten asla vazgeçmemiştir – o Türk milletine hizmet ederken öldü” diyor İngiliz.

Bahsettiği dönem eylül-kasım aylarıdır. Ölümünden çok kısa bir süre önce.

1938 yılının vatandaştan gizlenmiş olması bir tesadüf değildir. The Times gazetesinin çok özel Türkiye Özel Eki'nin Türkiye'de bulunmaması da bir tesadüf değildir.

16 Şubat günü

“Teşrin nutukları ve sonrası bastanbaşa sansasyon ve demoagoji idi”

diye yazanlar (İsmet İnönü)

29 Ekim 1939 günü radyodan vatandaşa hitap ederken

“4 senelik planın başlıca üniteleri inşa halindedir”

diyebilenler (Şevket Süreyya – tamamı iptal edilmiş iken!)

ve 1963 yılında

*“Atatürk öldükten sonra CHP Merkezi ve Çankaya çevresini, Atatürk’ün yaptıklarına daha o sağ iken **inanmamış olanlar sarmıştı**”*

tespitini yapanlar (Falih Rıfki Atay)

bu ‘gizleme sürecini’ başlatan ve sürdürenlerdir.

Bu kişiler daha sonra ‘Çankaya’ gibi, ‘Tek Adam – İkinci Adam’ gibi kitapları yazacaklar, **1938 yılında yazdıklarını tamamen unutacaklar** ve Türkiye’nin ikinci Cumhurbaşkanı için, “Atatürk’ün en yakını - en sadık yardımcısı” gibi ifadelerle gerçekleri çarpıtacaklardır.

Bu dezenformasyonun bugüne kadar sürdürülebilmiş olması büyük bir ayıp, Türk milleti için de büyük bir kayıptır. 16 Şubat 1939 günü elyazısı ile yazılan ve 1987 yılında yayımlanan bir kitaba 10 numaralı ek olarak giren sayfaları kimseciklerin okumuş olmaması ya da okumuş olsa bile algılamış olmaması bir tesadüf müdür?

Bu kitabı yayımlamaları için teklif götürdüğüm hızlı Atatürkçü yayınevlerinin tümünün “İlgilenmiyoruz” demeleri de herhalde bir tesadüf değil.

Bunlar Atatürk’ü, Gençliğe Hitabesi (1927) ve Onuncu Yıl Nutku (1933) ile sınırlı olarak algılamaktadırlar. Daha ileriye, O’nun son yıllarına doğru berilememektedirler. Gelebilseler, yepyeni 4 senelik bir kalkınma planını **(o büyük adamın gerçek vasiyetini)** görecekler ve bu plan gerçekleştirilebilse idi, bir köşeyazarının yazdığı gibi, “Sekiz sene sonra bu memleket tanınmayacak hale gelecektir” görüşüne katılacaklardı.

Daha da önemlisi 2 inci Dünya Savaşı’ndan sonra Amerika’dan para yardımı alabilmek amacı ile tam iki yıl süre ile yeni bir plan yapmak zahmetine katlanmaktan kurtulacaklardı. Saraçoğlu ve Peker Hükümetleri 1945-47 arasında üst düzey bürokratlara yoğun bir şekilde Plan hazırlatmışlardı; İvedi Plan, Vaner Planı vs. Saraçoğlu, 16 Eylül 1938 günü ‘4 Senelik 3 Numaralı Planı’ onaylayan hükümette Adliye Vekili idi!

Kemalizm’den uzaklaşanları Atatürk kesinlikle affetmezdi. Ben de affetmiyor ve bu amaçla gerçekleri ortaya çıkarıyorum.

